

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

ÚS nezrušil část vládní směrnice o utajovaných skutečnostech

Ústavní soud dnes nevyhověl návrhu veřejného ochránce práv a ze seznamu utajovaných skutečností v působnosti ministerstva zahraničí nevyňal "citlivé politické, bezpečnostní a ekonomické informace z oblasti mezinárodních vztahů". Podle soudce Jiřího Malenovského by v opačném případě hrozilo, že Česká republika nebude schopna ochránit všechny informace, jež ochranu potřebují.

Podle ombudsmana Otakara Motejla by v právním státě nemělo být před občany utajováno víc, než je bezpodmínečně nutné. Bez dostatečné ochrany by se některé zahraniční organizace mohly bát Česku tajné informace sdělovat, namítl Malenovský.

Vláda tímto nařízením nepřekročila meze zákona o utajovaných skutečnostech, uvedl dále soudce. Dodal, že současná právní úprava nebrání ministerstvu zahraničí poskytovat v přiměřené míře informace o své činnosti. "Nařízení sice může teoreticky být zneužito k svévolnému utajení něčeho. Proti tomu se však lze bránit u soudu," uvedl Malenovský.

Návrh na změnu vládního nařízení podal ombudsman poté, co se na něj obrátil bývalý vládní zmocněnec pro lidská práva Petr Uhl. Tomu vadilo, že na základě těchto částí nařízení vlády byla utajena i Koncepce lidských práv, kterou ministerstvo zahraničí vydalo na začátku roku 2000.

Návrh na zrušení položky podal Motejl loni v červnu. Podle něj je nařízení neústavním zásahem do práva na informace podle Listiny základních práv a svobod. Ve stížnosti Motejl napsal, že kritérium "citlivosti" informací je nadbytečné. Nařízení podle ombudsmana ministerstvu umožňuje utajit cokoli, protože "utajitelné skutečnosti nijak věcně nekonkretizuje".

Naopak vláda ve svém vyjádření uvedla, že nařízení jen upřesňuje zákon o utajovaných skutečnostech. Ministr spravedlnosti Karel Čermák u soudu označil problém za umělý. Dodal, že je třeba rozlišovat informace "citlivé" a "možné způsobit újmu České republice". "Citlivá informace například je, že některý český velvyslanec navštěvuje v nějakém městě přístavní krčmu. Těžko však tato informace může způsobit újmu zájmům ČR," podotkl Čermák.

Na Ústavním soudu podle jeho předsedy Pavla Rychetského nyní leží asi 1500 nevyřízených ústavních stížností. Z toho 28 návrhů na zrušení zákonů či jejich částí, kterými se musí, stejně jako dnes, zabývat plénum Ústavního soudu. Plénum Ústavního soudu nyní zasedá v neúplném složení 12 z 15 potřebných soudců. Dnes se dokonce kvůli nemocem sešlo jen absolutní usnášeníschopné minimum deseti ústavních soudců.

Prezident Václav Klaus navrhl jako dalšího člena dosud neúplného Ústavního soudu minulý týden vedoucího katedry pracovního práva a sociálního zabezpečení právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Milana Galvase. Před jmenováním ústavního soudce ale musí s Klausovou nominací souhlasit Senát, který již několikrát prezidentovy kandidáty zamítl.

